

str. 3

EURÓPSKY SYSTÉM SATELITNEJ
NAVIGÁCIE GALILEO VYUŽÍVA
UŽ MILIARDA POUŽÍVATEĽOV
SMARTFÓNOV

str. 4

KOMISIA SCHVÁLILA SYSTÉM
PODPORY PRE ENERGETICKÝ
NÁROČNÉ SPOLOČNOSTI NA
SLOVENSKU

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | September 2019

BREXIT UŽ O NIEKOLKO TÝŽDŇOV

KOMISIA VYZÝVA OBČANOV A PODNIKY EÚ, ABY SA PRIPRAVILI NA VYSTÚPENIE
SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA 31. OKTÓBRA 2019

Do dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie zostávajú necelé 4 týždne. Komisia preto vo svojom 6. oznámení o pripravenosti na brexit opätovne vyzvala všetky zainteresované strany v EÚ27, aby sa pripravili na scenár bez dohody. Európska komisia uverejnila podrobný kontrolný zoznam s cieľom pomôcť podnikom, ktoré obchodujú so Spojeným kráľovstvom, urobiť konečné prípravy. Komisia okrem toho navrhla Európskemu parlamentu a Rade aj ciele technické úpravy dĺžky trvania krízových

opatrení EÚ v oblasti dopravy v prípade brexitu bez dohody. Technická úprava konkrétnych krízových opatrení s cieľom zohľadniť dátum 31. október 2019 ako dátum vystúpenia Spojeného kráľovstva:

1. Doprava

- Nariadenie, ktorým sa zabezpečuje základná prepojenosť v cestnej nákladnej a osobnej doprave - návrh predĺžiť účinnosť nariadenia do 31.7.2020.

- Základná letecká prepojenosť
- návrh predĺžiť účinnosť tohto nariadenia do 24.10.2020.

2. Rybolovné činnosti

- Nariadenie o oprávneniach na rybolov: Komisia dnes navrhla rozšíriť prístup zvolený v krízovom nariadení prijatím podobného

opatrenia na rok 2020, aby si rybári z EÚ a Spojeného kráľovstva zachovali vzájomný prístup do svojich vôd aj v roku 2020.

3. Rozpočet EÚ

- Komisia dnes navrhla rozšíriť prístup krízového nariadenia o rozpočte na rok 2019 o podobné opatrenie na rok 2020. Spojené kráľovstvo a prijímatelia zo Spojeného kráľovstva by tak boli naďalej oprávnení zúčastňovať sa na programoch v rámci rozpočtu EÚ a prijímať finančné prostriedky do konca roka 2020, ak Spojené kráľovstvo akceptuje a splní podmienky už stanovené v krízovom nariadení na rok 2019, zaplatí rozpočtové príspevky na rok 2020 a umožní vykonanie požadovaných auditov a kontrol.

BREXIT BEZ DOHODY

Scenár bez dohody – podľa neho sa Spojené kráľovstvo stane tretou krajinou bez akýchkoľvek prechodných dojednaní. Od toho momentu sa na Spojené kráľovstvo prestanú vzťahovať všetky primárne a sekundárne právne predpisy EÚ. Nebude sa uplatňovať žiadne prechodné obdobie stanovené v dohode o vystúpení. Ako vyhlásil predseda Juncker v apríli 2019 v Európskom parlamente, ak by sa naplnil scenár bez dohody, od Spojeného kráľovstva by sa očakávalo riešenie troch hlavných otázok spojených s odlúčením, ktoré by pre EÚ boli nevyhnutným predpokladom na začatie rokovaní o budúcom vzťahu.

1. ochrana a zachovanie práv občanov, ktorí využili svoje právo na voľný pohyb pred brexitom,
2. dodržanie finančných záväzkov, ktoré Spojené kráľovstvo prijalo ako členský štát,
3. uchovanie litery a ducha Veľkopiatočkej dohody, udržanie mieru na ostrove Írsko a zachovanie integrity vnútorného trhu.

MLADÍ PREKLADATELIA

EURÓPSKA KOMISIA OTVÁRA PREKLADATEĽSKÚ SÚŤAŽ PRE ŠKOLY NA ROK 2019

Európska komisia vyhlásila už 13. ročník každoročnej súťaže Juvenes Translatores pre študentov stredných škôl z celej Európy. Od 2. septembra sa školy zo všetkých členských štátov EÚ môžu zaregistrovať online a umožniť tak svojim študentom súťažiť s vrstovníkmi z celej Európy. Tohto roku budú mladí súťažiaci prekladať text o tom, ako môže mládež pomôcť pri formovaní budúcnosti Európy. Súťažiaci si budú môcť

vybrať jednu z 552 možných jazykových kombinácií, pričom každá z nich obsahuje dva z 24 úradných jazykov EÚ. Registrácia pre školy je prvou fázou dvojfázového procesu a končí sa 20. októbra 2019 napoludnie. Európska komisia následne vyzve 751 škôl do ďalšej fázy. Počet zúčastnených škôl z každej krajiny sa bude rovnať počtu kresiel, ktoré má daná krajina v Európskom parlamente, pričom školy náhodne vyberie počítač.

PROGRAM EÚ ŠKOLÁKOM

OPĀŤ PRINÁŠA MLIEKO, OVOCIE A ZELEININU

So začiatkom nového školského roka sa opäť rozbieha program EÚ na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách na obdobie 2019 – 2020. Školský program EÚ sa zameriava na podporu zdravého a vyváženého stravovania, a to distribúciou ovocia, zeleniny a mliečnych výrobkov, no ponúka aj vzdelávacie programy o poľnohospodárstve a správnej výžive. V školskom roku 2017/2018 využilo tento program viac ako 20 miliónov detí (20 % detí v celej EÚ). Na obdobie 2019 – 2020 sa na ovocie a zeleninu vyhradilo 145 miliónov EUR a na mlieko a iné mliečne výrobky 105 miliónov EUR (spolu 250 miliónov EUR).

EURÓPSKY SYSTÉM SATELITNEJ NAVIGÁCIE GALILEO VYUŽÍVA UŽ MILIARDA POUŽÍVATEĽOV SMARTFÓNOV

Počet používateľov smartfónov na celom svete, ktorí využívajú európsky systém satelitnej navigácie Galileo, zajtra dosiahne miliardu. Tento míľnik sa prekrýva s 15. výročím vzniku Agentúry pre európsky globálny navigačný satelitný systém (GSA), ktorá je kľúčovým partnerom Komisie pri prevádzkovaní systému Galileo. Od decembra 2016 poskytuje Galileo „počítačové služby“, ktoré pomocou signálov na presné určovanie polohy, navigáciu a určovanie času už teraz zlepšujú každodenný život občanov a podnikov. Maroš Šefčovič, podpredseda Európskej komisie pre energetickú úniu sa pri tejto príležitosti vyjadril: „Na kozmickom priestore naozaj záleží. Vo vysokej miere ovplyvňuje

životy nás tu dole na Zemi. V mnohých oblastiach, ako napríklad záchranné pátrania, inteligentné hodinky, poľnohospodárstvo či navigácia lietadiel, sme závislí od technológií, dát a služieb, ktoré získavame aj pomocou kozmického priestoru. Tento priestor sa stáva novou hospodárskou hranicou a hnacím motorom zásadnej modernizácie našich hospodárstiev, a preto sa musíme usilovať o celosvetové vedúce postavenie Európy a strategickú autonómiu. Aj z tohto dôvodu som hrdý na to, že Komisia navrhla rozpočet vo výške 16 miliárd eur na politiku v oblasti kozmického priestoru na roky 2021 – 2027.“ Európsky kozmický priemysel, ktorý je v hodnotovom vyjadrení 2. najväčším na svete.

Na zachovanie a ďalšie upevnenie vedúcej pozície EÚ v oblasti vesmíru navrhla Komisia v nasledujúcom dlhodobom rozpočte EÚ na roky 2021 – 2027 vyčleniť 16 miliárd EUR na vesmírny program. V čom nám pomáha Galileo? V Európe sú všetky nové modely vozidiel, ktoré sú schválené pre trh, vybavené systémom eCall, ktorý využíva systém Galileo na oznámenie polohy vozidla záchranným službám. Od tohto roku je systém Galileo integrovaný aj do digitálnych tachografov nákladných automobilov. Galileo poskytuje kľúčovú pátraciu a záchrannú službu (SAR), vďaka ktorej sa čas potrebný na zistenie polohy osoby vybavenej vysielateľom núdzového signálu znížil na menej než 10 minút.

KOMISIA SCHVÁLILA SYSTÉM PODPORY PRE ENERGETICKY NÁROČNÉ SPOLOČNOSTI NA SLOVENSKU

Európska komisia schválila plány slovenskej vlády čiastočne kompenzovať energeticky náročné spoločnosti pre zavedenie vnútroštátneho príplatku na financovanie podpory elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci. Podpora výroby energie z obnoviteľných zdrojov je na Slovensku v súčasnosti financovaná z príspevkov na základe spotreby elektrickej energie. Schéma štátnej pomoci, ktorá sa bude uplatňovať do 31. decembra 2029 a má predbežný rozpočet 120 miliónov eur na roky 2019 až 2021, bude prínosom pre spoločnosti pôsobiace na Slovensku v odvetviach, ktoré sú obzvlášť energeticky náročné (s vyššou spotrebou elektrickej energie) a ktoré sú viac zapojené do medzinárodného obchodu. Prijemcovia dostanú náhradu v maximálnej výške 85 %

príspevku na financovanie výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Komisia posúdila opatrenia podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci, najmä podľa usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020. V usmerneniach sa do určitej miery povoľuje zníženie poplatkov pre energeticky náročné spoločnosti, ktoré pôsobia vo vybraných odvetviach a obchodujú na medzinárodnej úrovni. Cieľom zníženia je zabezpečiť ich globálnu konkurencieschopnosť. Opatrenie podporí ciele EÚ v oblasti energetiky a klímy, zabezpečí konkurencieschopnosť energeticky náročných odberateľov a priemyselných odvetví bez toho, aby došlo k neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže. Na základe týchto zistení Komisia dospela k záveru, že opatrenie je v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci.

EÚ ORGANIZUJE REKORDNÝ POČET ČISTENÍ PLÁŽÍ NA CELOM SVETE, SPOLUPRACUJE AJ S OSN A SO ŠMOLKAMI

Na plážach v Európe a vo svete sa zamestnanci EÚ pripájajú k miestnym komunitám pri čistení morského odpadu v rámci kampane #EUBeachCleanUp. Tento rok sa kampaň začala 19. augusta a bude prebiehať do októbra, pričom čistenie sa uskutoční vo viac ako 80 krajinách na všetkých

obývaných kontinentoch. Kampaň vyvrcholí v sobotu 21. septembra na Medzinárodný deň čistenia pobrežia. Tohtoročná kampaň sa vďaka inovatívnym partnerstvám s OSN a so Šmolkami dostane k tisícom občanov každého veku. Každý rok sa do mora vyhadzuje 8 miliónov ton

plastového odpadu a čistenie pláží samo osebe nevyrieši tento obrovský problém.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2019

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.